

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

28 april 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de rechtszekerheid van zonevreemde gebouwen

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie van Ruimtelijke Ordening (VLACORO)

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van een regeling voor de toegankelijkheid van openbare gebouwen voor personen met een handicap

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de weekendverblijven

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Donderdag 28 april 2005

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.22 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de rechtszekerheid van zonevrije gebouwen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de rechtszekerheid van zonevrije gebouwen.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is altijd de bedoeling geweest om aan zonevrije woningen en constructies permanente, definitieve en minimale basisrechten te geven. Dat is gezegd naar aanleiding van het decreet van 13 juli 2001 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996. En hier staat de huidige commissie en ook die van vorige legislatuur achter. Het was de bedoeling dat mensen die een zonevrije woning bezitten, nog onderhouds- en instandhoudingswerken kunnen uitvoeren en in sommige gevallen zelfs bijkomende constructies zouden kunnen optrekken.

Bij het naast elkaar lezen van de artikelen 145bis en 195bis, merken we dat de bepalingen in het decreet maar gelden tot op het moment dat er een ruimtelijk uitvoeringsplan in werking treedt. In veel gemeenten wordt hier volop aan gewerkt en we hebben een uitstel verleend tot 2007 om de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen op

te stellen. Toch hebben een aantal gemeenten al RUP's opgesteld.

In die verschillende RUP's worden de rechten van de eigenaars van zonevrije constructies serieus beknot. De gebiedsgerichte aanpak leidt tot een heel verschillende behandeling van de zonevrije constructies. Ik geef een aantal voorbeelden: in Aartselaar wil men duidelijk meer beperkingen opleggen dan decretaal was voorzien alsook in Geel, Sint-Truiden, Willebroek enzovoort. Ik ben hierover bezorgd want ik dacht dat het de bedoeling was om een aantal basisrechten toe te kennen.

Mijnheer de minister, was het de bedoeling van het decreet dat de gemeenten in hun ruimtelijk uitvoeringsplan de uitbreidingsmogelijkheden en onderhouds- en instandhoudingswerken aan zonevrije constructies kunnen beperken door een verdere detaillering van de verschillende voorschriften? Vindt u dat dit strookt met de oorspronkelijke bedoeling van het decreet dat in het parlement meermaals uitdrukkelijk is toegelicht? Uit de voorbereidende werkzaamheden blijkt duidelijk dat het de bedoeling was om de eigenaars van zonevrije constructies meer rechtszekerheid te geven. Wanneer het eigendomsrecht wordt beperkt, moet worden voldaan aan vereisten van redelijkheid en evenredigheid, zoals dat door de Raad van State wordt gesteld. Voldoen de RUP's die nu worden uitgevaardigd, volgens u nog aan de vereisten van redelijkheid en evenredigheid?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb eind vorig jaar een schriftelijke vraag gesteld onder meer over de RUP's met stedenbouwkundige voorschriften voor zonevrije woningen. In het antwoord van de minister stond: 'Voor wat betreft de RUP's

Van Dijck

inzake de zonevremde woningen kan ik u meedelen dat er tot op heden nog geen dergelijke plannen voorlopig of definitief werden vastgesteld.' Ondertussen zijn er volgens mevrouw Schauvliege toch al een aantal afgewerkt. Hoeveel RUP's zoals vermeld in artikel 193 van het decreet ruimtelijk ordening zijn er nu voorlopig of definitief vastgesteld?

De heer Patrick Lachaert: Ik heb een totaal andere ervaring dan mevrouw Schauvliege. Bij het opmaken van een RUP is het wel degelijk mogelijk om een uitbreiding van de rechten te bekomen voor zover dat planologisch gefundeerd is. Gebouwen die voor de totstandkoming van het RUP in het prioritair gebied waren gelegen, kunnen na de totstandkoming van het RUP de basisrechten krijgen van de gebouwen die in niet-prioritair gebied gelegen zijn. Dat hangt af van de motivering die het gemeentebestuur geeft, gesteund op een verantwoorde visie van een – liefst goed – studie bureau. Mevrouw Schauvliege, ik moet u totaal tegenspreken. Bijvoorbeeld in Koksijde en Merelbeke werd totaal de andere richting uitgegaan. Mijn ervaring is dat de RUP's moeten steunen op een visie en niet op een casuïstische benadering waarbij iets bij het ene gebouw wel kan en bij het andere niet.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, voor wie er nog aan zou twijfelen: de rechtszekerheid van zonevremde gebouwen ligt ons na aan het hart. Dit heeft in de zomer van 2001 geleid tot een parlementair initiatief en een decreet waarin we duidelijkheid hebben gecreëerd voor het vergunningsregime van zonevremde woningen met het oog op het bewerkstelligen van rechtszekerheid. Een einddatum voor de toepassing van dat regime hebben we toen bewust niet ingeschreven. Dit was de grote breuk met het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening, dat de problematiek van de zonevremde woningen planologisch wilde aanpakken met alle mogelijke deadlines. Heel snel is gebleken dat dit niet realiseerbaar was. Ik heb ooit in de regering de vraag gesteld of men van plan was via het decreet van 18 mei 1999 te komen tot een uitdoofscenario waarbij zonevremde woningen uiteindelijk alle

rechten zouden verliezen. Dit hebben we opgevangen in het decreet van 13 juli 2001 en we hebben rechtszekerheid kunnen creëren.

Het decretale regime laat toe af te wijken van de gewestplanbestemmingen en de APA-bestemmingen maar niet van de BPA-voorschriften zoals misschien verkeerdelijk uit uw vraagstelling zou kunnen blijken. Dit regime is niet meer van toepassing als het statuut van de zonevremde woningen in een gebied geregeld wordt door een RUP. Ik vat even samen. Er waren gewestplanvoorschriften en er zijn zonevremde woningen. Initieel was het de bedoeling van het decreet van 18 mei 1999 om dit planologisch te regelen en op te lossen. Het was een utopie om dit in een tijdbestek van vijf tot zes jaar te realiseren. Op het moment dat er een RUP bestaat, wordt de problematiek planologisch ondervangen.

Ik heb al meermaals in hoorzittingen en raadplegingen gezegd dat het parlement in de zomer van 2001 een confectiepak heeft gemaakt dat past voor heel Vlaanderen, maar dat het maatpak een zaak is voor de gemeentebesturen via een planning op gemeentelijk niveau. In die filosofie is het logisch dat er verschillen zitten op de stedenbouwkundige voorschriften die in plannen worden uitgewerkt voor zonevremde woningen. We doen tenslotte aan planning, wat per definitie gebiedsgericht is.

Bij een dergelijke gebiedsgerichte planologische aanpak is het perfect aanvaardbaar dat men met betrekking tot bepaalde locaties ruimere planvoorschriften uitwerkt dan wat het decretaal regime actueel toelaat. Het confectiepak is het minimum en het maatpak kan beter aansluiten bij de plaatselijke realiteit. De filosofie van de decreetgever in 2001 was heel duidelijk dat we een minimumkader creëren dat via RUP's zou kunnen worden 'overruled' en leiden tot een ruimer kader waarbinnen een aantal aanpassingen zouden kunnen gebeuren.

Bij de goedkeuring van de decreetwijziging van 13 juli 2001 hebben we de term basisrechten gebruikt die in de parlementaire stukken terug te vinden is. Die term duidt op de basisdoelstelling van betreffende decreetwijziging, namelijk het bewerkstelligen van rechtszekerheid voor zonevremde woningen die we decretaal hebben uitgewerkt als

Van Mechelen

minimumregime. Alles wat we beslist hebben op 13 juli 2001, beschouwden we als basisrechten en als een minimumregime.

Ondanks het feit dat in principe het decretaal uitgewerkte regime als minimumregime dient te worden beschouwd, wil ik niet bij voorbaat uitsluiten dat bepaalde onderdelen van dat regime in welbepaalde gevallen vanuit gebiedsgerichte overwegingen voor specifieke beperkingen vatbaar zijn. Het kan een contradictie lijken, maar dat is het niet.

Ik geef een voorbeeld: in 2001 hebben we een heropbouwmogelijkheid ingevoerd. Stel nu dat in een gemeente een aantal architecturaal bijzonder waardevolle zonevreemde woningen voorkomen en die gemeente laat voor die woningen via RUP énkél integrale heropbouw toe indien die heropbouw identiek is aan de bestaande woningen, dan is dit inderdaad een beperking ten opzichte van het decretale regime. Volgens mij moet het mogelijk zijn dat de gemeente gebiedsgericht stuurt, niet beperkt, en de mogelijkheden en rechten bepaalt omwille van bepaalde redenen. Ik denk bijvoorbeeld aan de Cogels-Osylei in Antwerpen, waar men bij tal van gebouwen zou kunnen toelaten om te heropbouwen, maar waarbij de verschijningsvorm – een term die in het decreet is weerhouden – strakker wordt gedefinieerd. Ik heb daar geen probleem mee wanneer dit gebiedsgericht verantwoord kan worden.

Doordat in principe het decretaal uitgewerkte regime als minimumregime moet worden beschouwd, meen ik dat doelbewust voldoende rechtszekerheid voor zonevreemde woningen nagestreefd is.

Een planningsaanpak van zonevreemde woningen waarbij verschillende voorschriften tot stand komen, is op zich geenszins strijdig met het gelijkheidsbeginsel. Ik weet dat ik bij een eminent juriste altijd op mijn hoede moet zijn, maar het gelijkheidsbeginsel houdt in dat gelijke situaties een gelijke behandeling vereisen. Verschillen in behandeling moeten verantwoord worden door objectieve en relevante verschillen in de situatie.

Ik geef u een voorbeeld om uw bezorgdheid weg te nemen. In het decretale regime zelf wordt bijvoorbeeld een onderscheid gemaakt tussen niet-kwetsbare gebieden en kwetsbare gebieden. Daar

is, bevestigd door de Raad van State, bewezen dat de decreetgever mag beslissen om verschillende voorschriften tot stand te brengen al naargelang een bepaalde situatie. Ik denk niet dat dat onderscheid tussen kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden betwist wordt. Bij gebiedsgerichte planning wordt precies nagegaan welke mogelijkheden op een bepaalde locatie bestaan.

Belangrijk bij planopmaak is dus dat de bestaande en juridische toestand goed is bestudeerd en dat wordt gemotiveerd waarom bepaalde specifieke voorschriften tot stand worden gebracht. Specifieke voorwaarden kunnen dus tot stand worden gebracht op voorwaarde dat juridisch en gemotiveerd wordt aangeduid waarom wordt afgeweken van een algemeen kader.

Ik ben de minister die op vijf jaar zonder bevoegdheden wordt gezet want normaal moeten in de loop van deze legislatuur alle bevoegdheden systematisch worden overgedragen naar de gemeenten en provincies. Nu ben ik nog bekend als iemand die hard moet werken, maar binnen vijf jaar ben ik een gepensioneerd minister, want dan zullen vooral de bestendige deputaties waken over de planvoorschriften die provincies in hun RUP's opnemen en omschrijven. Ik ben een groot voorstander van dit soort van subsidiariteit.

De eenvormigheid is een belangrijke bezorgdheid die leeft bij het Vlaamse Gewest. Ik kan me dan wel stilaan overbodig maken in het vergunningenproces, maar we moeten vooral in het planologisch proces de stuwende kracht zijn. Ik heb de ambitie om er de volgende jaren over te waken dat vooral met betrekking tot stedenbouwkundige voorschriften maximaal wordt gestreefd naar eenvormigheid. Het is ook belangrijk dat we samen met de VRP (Vlaamse vereniging voor Ruimte en Planning) werk maken van een stamboekvoorschriftenbesluit zonder ons opnieuw op te sluiten in het carcan dat eertijds naar aanleiding van de gewestplannen tot stand is gekomen. In een stamboekvoorschriftenbesluit moeten we maximaal proberen eenvormigheid in het kader van stedenbouwkundige voorschriften naar voren te brengen.

Ik vat tot slot mijn antwoord samen. Ik meen dat er een vrij grote rechtszekerheid bestaat voor zonevreemde woningen, die decretaal is geregeld en waarop geen einddatum staat. Via planningsprocessen kan dit worden verfijnd. De bedoeling

Van Mechelen

van de decreetgever in 2001 was dat een verfijning zou kunnen leiden tot een ruimere interpretatie van de voorschriften. Ik sluit niet uit dat gebiedsgericht omwille van bepaalde aspecten, zoals architectuur, strakker kan worden geoordeeld over zonevreemde woningen. Vooral de gemeenten moeten ertoe worden gestimuleerd, onder de controle van de bestendige deputaties en vooral ook van het Vlaamse Gewest, het rechtszeker kader aan te reiken dat de woningen behoeven.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag geen ad-hoc-beleid, daar moeten we van afstappen, ik ben gewoon bezorgd. Er zijn een aantal basisrechten waar iedereen achter stond. Nu stellen we vast dat bepaalde gemeenten de basisrechten beperken. De minister heeft bevestigd dat men niet alleen ruimer kan gaan maar ook kan beperken. Hij haalt het voorbeeld van architecturale redenen aan, maar in Aartselaar bijvoorbeeld wordt in een KMO- en industriezone een verbod opgelegd voor het uitvoeren van werken. In Geel worden de rechten verder beknot. In Sint-Truiden wil men in overstromingsgebied gaan naar een uitdoofbeleid. In Willebroek wordt in agrarisch gebied naar een beperking gegaan.

Ik maak me hier zorgen over. Ik vind het belangrijk dat de rechtszekerheid voor zonevreemde woningen wordt gegarandeerd. Het is belangrijk dat men daar provinciaal en gewestelijk duidelijk toezicht op uitoefent.

Minister Dirk Van Mechelen: Laat me duidelijk zijn: naar aanleiding van die veralgemening en het uniform maken van stedenbouwkundige voorschriften staan we in contact met deputaties en gemeenten. Elke vraag is een kans voor de regering. Ik zal dus in een schrijven aan alle gemeenten nog eens duidelijk het decretale kader schetsen, net als de filosofie van de decreetgever, van u dus. Anderzijds zeg ik in alle duidelijkheid dat het mogelijk moet zijn om via een ruimtelijk uitvoeringsplan te specificeren.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik dank u.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Ik had gevraagd hoeveel gemeentelijke RUP's inzake zonevreemde woningen er nu al definitief of voorlopig waren vastgesteld.

Minister Dirk Van Mechelen: Bij het planologische proces is er sprake van subsidiariteit. Dit is een bevoegdheid van de deputatie. Als u het antwoord wilt weten, dan zult u deze vraag moeten laten stellen in de vijf provincieraden. Ik wil af van die keizer-kostermentaliteit van de Vlaamse overheid. Die moet zich bezighouden met de hoofdlijnen. Op 18 mei 1999 hebben we via een decreet terecht de gemeenten en provincies voor een aantal opdrachten geresponsabiliseerd. De opdracht van het Vlaamse Gewest zal hier steeds meer een zijn van coaching, kwaliteitsbewaking, het sturen en het ontwikkelen van een visie. Maar het beleid ad hoc moet door de gemeente gebeuren, onder controle van een deputatie en met een kwaliteitsbewaking door het Vlaamse Gewest. Uw vraag moet worden beantwoord door de deputatie.

De voorzitter: Door het feit dat de vijf provinciale structuurplannen zijn goedgekeurd, is dit decretaal de verantwoordelijkheid van de deputatie.

Mevrouw Schauvliege, in mijn gemeente is er een RUP waarbij 23 woningen van het prioritaire gebied naar het niet-prioritaire gebied komen. Dat is een verbetering voor die mensen. Aan de andere kant staan er een aantal karakteristieke gebouwen in, waarvoor het herbouwen niet meer toegelaten is.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, ik maak me geen zorgen over uw gemeente, hoor.

De voorzitter: U haalde ook gemeenten als Sint-Truiden aan. Iedereen weet waarover we het hebben.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO)

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik maak me wat zorgen over de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening. Dat is een commissie met heel wat belangrijke bevoegdheden. Ze werd opgericht in 1999. Het is de bedoeling dat die commissie minimaal vier maal per jaar zou worden samengeroepen door de voorzitter. Met het installeren van dit orgaan zijn heel wat stappen voorwaarts gezet op het gebied van ruimtelijke ordening. Volgens mijn informatie zou de voorzitter van VLACORO zijn ontslag hebben aangeboden. Momenteel heeft die commissie dus geen voorzitter meer. Ook zijn er heel wat leden elders benoemd of hebben ze hun ontslag aangeboden. Ik vraag me af of die commissie wel rechtsgeldig kan bijeenkomen en wanneer ze een nieuwe voorzitter zal hebben.

Mijnheer de minister, kunt u bevestigen dat VLACORO momenteel geen voorzitter heeft en dat er heel wat leden moeten worden vervangen? Is de goede werking van VLACORO momenteel verzekerd volgens u? Is het uw bedoeling heel snel verandering te brengen in deze situatie en binnen welke termijn?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de oprichting, de taakstelling en de samenstelling van VLACORO worden geregeld in artikel 7 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. In uitvoering van dit decreet werd VLACORO een eerste keer samengesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2001. Dat kunt u terugvinden in het Belgisch Staatsblad van

21 augustus 2001. Bij ministerieel besluit van 21 november 2003, dus ongeveer twee jaar later, werden een aantal leden vervangen. Dat werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 19 januari 2004. Vanzelfsprekend bepalen deze besluiten de samenstelling van VLACORO nu nog steeds.

Het is dus niet correct te stellen dat VLACORO vandaag geen voorzitter meer zou hebben. U weet dat de voorzitter momenteel in het buitenland verblijft, waardoor hij zijn activiteiten niet kan uitoefenen. Hij wordt vervangen door de ondervoorzitter, zoals bepaald in artikel 7, paragraaf 2, punt 11, van het voornoemde decreet en in artikel 4 van het uitvoeringsbesluit van 19 mei 2000 inzake de werking van VLACORO. Het spreekt dus voor zich dat er geen probleem rijst, noch wat betreft de geldigheid van de geformuleerde adviezen, noch wat betreft de goede werking van deze adviesraad. Als u weet wie de ondervoorzitter van VLACORO is, dan zult u ongetwijfeld het volste vertrouwen hebben in de adviezen die worden geformuleerd en de daden die worden gesteld.

Het is wel correct dat een aantal voordragende instanties, conform artikel 7, paragraaf 3, van het decreet, een vervanging hebben voorgesteld. Die vervanging zal ook daadwerkelijk worden doorgevoerd. Ik kom daar zo dadelijk op terug. Dit vervangen van leden doet echter geen afbreuk aan de geldigheid van de uitgebrachte adviezen en evenmin beïnvloedt het dit. Wat telt, is dat er bij het vergaderen van VLACORO en het verlenen van adviezen zorg voor wordt gedragen dat het aanwezigheidsquorum wordt gehaald. Belangrijk is dus dat de participatiegraad wordt gegarandeerd. In dat perspectief is, was en blijft het tijdig vervangen van leden een aandachtspunt. Dat was trouwens de enige reden voor het uitvaardigen van het reeds vermelde ministerieel besluit van 21 november 2003, waarbij we een aantal leden hebben vervangen.

Toevallig had ik maandag jongstleden een soortgelijke discussie met betrekking tot onze GECORO. We stellen daarbij vast dat nogal wat mensen afhaken, gewoon omwille van het feit dat lid zijn van GECORO's of PROCORO's of van VLACORO een enorme inspanning vergt van mensen, zeker wanneer men bezig is met het opstellen van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, waarbij er tijdens periodes van drie à vier weken bijna tweemaal per week wordt vergaderd om alles door

Van Mechelen

te nemen. Dat fenomeen speelt dus ook een rol bij VLACORO. Nu dat planningsproces op volle snelheid is gekomen, moet men vaststellen dat dit een zeer zware opdracht is.

Ik wil erop wijzen dat het decretaal verankerde systeem van de plaatsvervangers ervoor moet zorgen dat het aanwezigheidsquorum kan worden gehaald. Artikel 7, paragraaf 4, stelt immers dat het lid dat voortijdig zijn mandaat stopzet, wordt vervangen door zijn of haar plaatsvervanger, tot er een nieuw lid wordt benoemd. Het eerste opvangnet om ervoor te zorgen dat VLACORO kan blijven functioneren, is dus dat systeem van plaatsvervangers, die meteen in de plaats komen van het effectief benoemde lid.

Ook is het belangrijk te stellen dat het decreet van 18 mei 1999 bepaalt dat er een periodieke integrale hersamenstelling van VLACORO moet komen. Artikel 7, paragraaf 4, van het decreet stelt immers: 'De leden van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening worden benoemd voor vijf jaar. Na de hernieuwing van de Vlaamse Regering wordt overgegaan tot de benoeming van een nieuwe commissie.' VLACORO is dus eigenlijk een commissie die legislatuurgebonden wordt opgericht. De hersamenstelling moet automatisch voortvloeien uit parlementsverkiezingen.

Ik heb dus, conform artikel 7, paragraaf 3, van dit decreet inzake de ruimtelijke ordening, op 19 november van vorig jaar schriftelijk kandidaturen opgevraagd bij alle betrokken instanties. Zoals te verwachten was, werden de opgevraagde kandidaturen niet allemaal onmiddellijk na mijn oproep ingediend. Pas begin deze maand, meer specifiek op 4 april, en veelal na afschuwelijk veel telefoons door mijn goede medewerker, de heer De Coster, zijn we erin geslaagd een definitieve lijst te krijgen van alle kandidaten.

Ik beschik vandaag dus over alle kandidaturen vanuit de diverse geledingen. Als ik me niet vergis waren de laatste kandidaturen die die moesten worden ingediend door het departement Economie. Het spreekt vanzelf dat ik zeer binnenkort een volledige hersamenstelling van VLACORO zal voorleggen aan de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat u het woord 'binnenkort' gebruikt en niet een ander woord dat tegenwoordig heel sterk in de actualiteit is. We zullen zien wanneer het resultaat er zal zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van een regeling voor de toegankelijkheid van openbare gebouwen voor personen met een handicap

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Stevens tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van een regeling voor de toegankelijkheid van openbare gebouwen voor personen met een handicap.

Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Geachte voorzitter, geachte minister, geachte leden, volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 moet wie een café of hotel verbouwt, verplicht melden welke maatregelen hij neemt om ervoor te zorgen dat personen met een handicap voldoende toegang krijgen. Als in de bouwaanvraag niets wordt gezegd over deze aanpassingen, dan zou die niet worden aanvaard. De verplichting zou gelden voor alle ruimtes die voor het publiek toegankelijk zijn. Ze zou dus zowel gelden voor de bouw van winkelcentra als voor de herinrichting van pleinen, openbare gebouwen, enzovoort.

Er bestaat geen lijst van maatregelen die verplicht moeten worden genomen. Zoals u zelf zei, is dit vooral een sensibiliserende stap. Het lijkt me een goed initiatief, maar toch zou ik een stap verder willen gaan. Het is echt heel belangrijk voor mij dat alle openbare gebouwen en plaatsen integraal toegankelijk zijn. Het is ook voor iedereen belangrijk: niet alleen voor personen met een handicap, maar ook voor oudere mensen, mensen met een beperkte mobiliteit, moeders met een kinderwagen en mensen die zware boodschappentassen dragen. Misschien moeten we dus toch overwegen een lijst op te stellen waarin de normen wettelijk

Stevens

worden vastgelegd. Voor mij moet dit een minimum zijn. Het is heel belangrijk dat iedereen weet wat de regels zijn. Die regels moeten ook overal op dezelfde wijze worden geïnterpreteerd. Nog belangrijker is dat ze ook worden nageleefd.

Natuurlijk vind ik ook dat de Vlaamse overheid zelf het voorbeeld moet geven, en dus, voor eigen gebouwen of gebouwen waaraan grondige aanpassingswerken gebeuren, ook een stap verder moet zetten om de integrale toegang te verzekeren. Gisteren had ik een gesprek met de Vlaamse Liga voor Gehandicaptensport. Ik heb toen een aantal klachten gehoord over gemeentelijke sporthallen of zwembaden die heel slecht toegankelijk zijn. Nochtans stellen de verantwoordelijken van die sporthallen of zwembaden zelf dat ze voldoende toegankelijk zijn. Zeker de gebouwen die met publiek geld worden gefinancierd, moeten volledig toegankelijk zijn. Het geld komt immers ook van mensen met een handicap, van ons allemaal.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in verband met de beloofde actualisering op Vlaams niveau van de federale regelgeving inzake toegankelijkheid van gebouwen?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij mevrouw Stevens. Bij de bespreking van de beleidsnota van minister Van Brempt hebben we het uitdrukkelijk gehad over de manier waarop de toegankelijkheid, niet alleen voor personen met een handicap, maar voor iedereen, kan worden ingeschreven. Ook in het verleden kwam dit thema meermaals aan bod.

U hebt een wijziging aangebracht aan het decreet op de ruimtelijke ordening, maar de ervaring leert ons dat die niet voldoende afdwingbaar is. We hebben de wet van 1977 over toegankelijkheid van openbare gebouwen, maar vandaag leggen heel veel gemeenten die naast zich neer. De gemeenten die convenants afsluiten met toegankelijkheidsbureaus, hebben er wel oog voor. Vaak zijn het de bureaus die de gemeenten wijzen op de moeilijkheden. Het is natuurlijk niet zo evident voor

ontwerpers om gebouwen toegankelijk te maken, zonder de ervaring van de gebruiker te kennen.

Mijnheer de minister, in onze buurlanden geldt uiteraard een andere wetgeving, maar we hebben gemeen met de andere Europese landen dat wordt gewerkt met een kader met minimumnormen. Ik pleit er niet voor om dat kader in een decreet te gieten, want dat zou het moeilijker maken om het aan te passen aan nieuwe noden. We leven in een steeds veranderende samenleving en het is dus niet nodig om met een strak decreet te werken. De beste werkwijze is via een besluit. Dat is immers een veel makkelijker en efficiënter instrument.

Hoe kijkt u aan tegen de vele zaken die met Vlaamse middelen worden gesubsidieerd? We hebben in het verleden meermaals individuele vragen gesteld aan de minister van Welzijn over VIPA en aan de minister van Wonen over sociale huisvesting, en ook Bloso kwam al vaker aan bod. Die actoren kunnen slechts bouwen dankzij de subsidiëring vanuit de Vlaamse overheid. Spijtig genoeg zijn heel veel van die gebouwen niet toegankelijk. Dat is onaanvaardbaar in deze tijd.

Welke concrete initiatieven zult u nemen via een besluit of decreet? In het verleden bestond er een werkgroep toegankelijkheid. Ik weet dat die meermaals bij u op het kabinet is geweest.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is hier al vaker gezegd dat sensibilisatie heel belangrijk is, maar niet voldoet. Op dit ogenblik zijn er niet voldoende middelen voorhanden om bepaalde zaken afdwingbaar te maken. Ik vrees er een beetje voor dat een aantal lokale besturen wel heel wat inspanningen leveren, maar dat er nog steeds een mentaliteitswijziging nodig is om de toegankelijkheid te doen toenemen. Die mentaliteitswijziging wordt gedeeltelijk tegengehouden door het feit dat lokale besturen het financieel steeds moeilijker krijgen. Als er geen dwang mogelijk is, wordt het financiële plaatje vaak ingeroepen om een aantal dingen niet aan te passen of niet te voorzien in een nieuwe infrastructuur. Het is de taak van een schepen van Gelijke Kansen om de bevoegde schepen van Openbare Werken te wijzen op het

De Wachter

belang van de aanpassingen en van de toegankelijkheid.

Mijnheer de minister, ik had graag van u vernomen welke afdwingbare middelen mogelijk zijn op termijn.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, laat ons over één ding duidelijk zijn: het blijft onze hoofdbezorgdheid om gebouwen integraal toegankelijk te maken en te houden. Over dat uitgangspunt bestaat er geen discussie.

Mevrouw Stevens, we stellen ons vandaag de vraag hoe we die integrale toegankelijkheid kunnen realiseren. U verwees terecht naar het feit dat ik daartoe nogal wat gesprekken heb gevoerd met de sector. Het raakte misschien wat ondergesneeuwd in de aanloop van de vorige verkiezingen, maar drie weken voor die verkiezingen, namelijk op 28 mei 2004, hebben we er via het besluit van de Vlaamse Regering voor gezorgd dat in het licht van de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning werd bepaald dat de verantwoordingsnota van de architect moet worden aangevuld met 'zo het een geheel of deels voor het publiek toegankelijk gebouw betreft, een beschrijving van de al dan niet vergunningsplichtige voorzieningen om integrale toegankelijkheid te bereiken voor de personen met verminderde beweeglijkheid. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteedt aan die voorzieningen die verder gaan dan de wettelijk vastgelegde normen'.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 hebben we dus een kader opgelegd waarbinnen bij het indienen van een stedenbouwkundige aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, een architect een nota moet indienen die zich specifiek richt tot de problemen van de integrale toegankelijkheid. Met dat kader komen we tegemoet aan de verzuchtingen van deze commissie.

Is dit voldoende? Laat me duidelijk zijn, die afweging kan amper 11 maanden na de invoering van het besluit moeilijk al worden gemaakt. Ik ben de mening toegedaan dat elke stap voorwaarts in dit

dossier een belangrijke stap is. Dit is voor Vlaanderen bij uitstek een bevoegdheid van de Vlaamse Bouwmeester, de heer Marcel Smets. Hij kijkt met een team van een veertigtal mensen toe op elke publieke bouwaanvraag. Hij is ook bezig met open oproepen en dergelijke. Als er een probleem zou zijn, wil ik direct met hem in dialoog treden, want voor mij is dit een belangrijk aandachtspunt voor zijn bevoegdheidsperiode. Niet alleen het architectonische is belangrijk, maar ook de integrale toegankelijkheid. Dat geldt voor alle dossiers die worden ingediend via de Vlaamse Bouwmeester of waarover advies wordt verstrekt door de Vlaamse Bouwmeester. Ik neem aan dat u het besluit kent met betrekking tot de Vlaamse Bouwmeester waarin staat welk dossier voor verplicht advies aan hem moet worden voorgelegd. We hebben hiermee dus een heel goede filter, naast het besluit van mei vorig jaar.

U vraagt naar de opmaak van een nieuwe stedenbouwkundige verordening die het koninklijk besluit uit 1977 zou moeten vervangen. Een dergelijke verordening zou zich noodgedwongen moeten beperken tot stedenbouwkundige voorschriften. Vanuit Ruimtelijke Ordening zijn we voor wat dit betreft beperkt tot de fysieke toegankelijkheidseisen, kortom de eisen die waarneembaar en toetsbaar zijn op de bouwplannen.

Integrale toegankelijkheid gaat echter veel verder dan wat ik via stedenbouwkundige voorschriften of verordeningen zou kunnen opleggen. Integrale toegankelijkheid hangt immers ook af van kleurgebruik, van materiaalgebruik, van de hoogte van drukknoppen in liften, van auditieve signalen en van tal van andere eisen van gebruikstoegankelijkheid. Die kan ik niet opleggen via een stedenbouwkundige verordening.

Ik ben graag bereid om via de Ruimtelijke Ordening te doen wat ik kan. Via de aanpassing van het besluit van mei 2004 hebben we een algemeen kader gecreëerd waarbij we de architecten verplichten om een verantwoordingsnota in te dienen om aandacht te besteden aan de integrale toegankelijkheid van deels of geheel publieke gebouwen of andere installaties. Stedenbouwkundige verordeningen en de wet op de ruimtelijke ordening zijn beperkt. Via de sectorale wetgeving moeten een aantal aanpassingen worden gedaan.

Ik ga het engagement aan om hierover een gesprek te organiseren met de Vlaamse Bouw-

Van Mechelen

meester. Ik zal hem vragen om bij alles wat aan hem ter advies wordt voorgelegd en wat te maken heeft met de publieke ruimte, bijzondere aandacht te besteden aan de integrale toegankelijkheid.

Ik ben bereid om te onderzoeken in welke mate ik iets kan doen via een stedenbouwkundige verordening. Mevrouw Heeren heeft echter een terechte opmerking gemaakt. De domotica maakt immers niet zomaar een evolutie, maar een revolutie door. We moeten dus goed opletten dat een stedenbouwkundig voorschrift niet eerder beperkend werkt op wat op het terrein gerealiseerd zou kunnen worden.

Als minister van Innovatie had ik het genoeg om een heel interessant project te mogen steunen inzake de ontwikkeling van nieuwe domotica en van nieuwe mogelijkheden voor toegankelijkheid in rusthuizen. Ik denk dat het belangrijker is om te sensibiliseren dan om te regulariseren. Dit ontslaat ons natuurlijk niet van het tot stand brengen van een goed decreetgevend kader.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Dank u, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Er is inderdaad een verschil tussen louter fysieke toegankelijkheid en integrale toegankelijkheid, die een heel stuk ruimer is. Het is heel goed om weten dat de Vlaamse Bouwmeester verantwoordelijk is voor het mee opvolgen van de integrale toegankelijkheid van openbare gebouwen.

We kunnen nog meer doen dan enkel werken via stedenbouwkundige verordeningen. Als de Vlaamse overheid of andere overheden publiek geld ter beschikking stellen, dan moet daaraan de voorwaarde van integrale toegankelijkheid worden gekoppeld. In Amerika wordt zo gewerkt: als er geen integrale toegankelijkheid is, komt er ook geen geld. We kunnen die regel invoeren op lokaal, maar zeker ook op Vlaams niveau. De Vlaamse overheid komt op veel manieren tussen in bouw dossiers en renovatiedossiers. De Vlaamse overheid kan dus makkelijk een voorwaarde van integrale toegankelijkheid koppelen aan de steun.

Ik benadruk dat integrale toegankelijkheid niet altijd meer hoeft te kosten. Het bedraagt misschien 0,1 procent van de totale kosten van het nieuwbouw- of renovatieproject. Dat is een verwaarloosbaar percentage. Wanneer er achteraf aanpassingen zouden moeten gebeuren, dan is dit bedrag veel groter. Het moet duidelijk worden gemaakt dat aanpassingen achteraf veel duurder uitvallen dan integrale toegankelijkheid die in het project wordt ingebouwd.

De Vlaamse Bouwmeester moet zich, niet alleen op het uiterlijk mooi zijn van een gebouw richten maar ook zeer bewust op de toegankelijkheid van een project. We kunnen de sensibilisering evalueren en nagaan of ze voldoende is om echte toegankelijkheid te verzekeren en of er nog andere stappen moeten worden gezet.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw Stevens, we spreken elkaar niet tegen. We gaan zelfs een stap verder. De aanpassing die we hebben gedaan aan het besluit van 28 mei 2004, gaat verder dan de gebouwen die we subsidiëren of betoelagen: het gaat namelijk over alle gebouwen die openbaar toegankelijk zijn. Vandaag is Belgacom een privé-bedrijf geworden en de Post is bezig met de omschakeling naar een privé-bedrijf, maar deze bedrijven vallen onder de bepalingen van dit besluit. Aangezien ze openbaar toegankelijk moeten zijn, zal een nota moeten worden ingediend met betrekking tot de integrale toegankelijkheid.

Uw vraagstelling is een goede aanzet om formeel de Vlaamse Bouwmeester met dit dossier te belasten.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, in het Reglement staat dat bij vragen om uitleg iedereen die het woord heeft genomen, naderhand nog mag reageren.

De voorzitter: Mevrouw Heeren, ik zal u voorlezen wat het Reglement zegt. Uiteenzetting door de vraagsteller mag tien minuten duren. Er mogen ten hoogste vijf sprekers aan het woord komen die elk twee minuten krijgen. Er zijn drie sprekers geweest. Het antwoord van de minister is onbe-

Voorzitter

perkt. De aanvullende vraagsteller was bij mijn weten mevrouw Stevens. Dan had u zich moeten aansluiten bij mevrouw Stevens.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, u hebt er toch alle belang bij dat er op een democratische manier van gedachten kan worden gewisseld.

De voorzitter: Mevrouw Heeren, u moet de regels van deze commissie niet bepalen. U doet met uw commissie wat u wilt, maar ik doe in mijn commissie wat ik wil. Ik heb het Reglement toegepast.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, het Reglement geldt voor elke commissie. Ik heb het woord gevraagd.

De voorzitter: U krijgt het woord niet.

Mevrouw Veerle Heeren: Van dictatuur gesproken. Als ik het woord vraag, moet u het mij geven. Ik zal dit aan de voorzitter melden. Ik steek mijn vinger op, maar u kijkt niet naar ons. Het is duidelijk dat dit onderwerp voor u geen staatszaak is.

De voorzitter: Dat is dan de politieke conclusie die u hieraan koppelt.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de weekendverblijven

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de weekendverblijven.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, op 11 april 2005 stond in de Gazet van Antwerpen een titel: 'De Vlaamse Regering doet er alles aan om een oplossing te vinden voor de

problematiek van de weekendhuisjes.' In 2003 keurde het Vlaams Parlement een resolutie goed in verband met de weekendverblijven. In het beleidskader werd voorzien in een planmatige oplossing. De gemeenten zouden een inventaris opmaken, de provincies zouden clusters opmaken en dergelijke meer. In 2004 heeft de toenmalige regering een stedenbouwkundige verordening goedgekeurd met een aantal voorwaarden waaronder de weekendverblijven een bouw- en verkavelingsvergunning zouden kunnen krijgen.

Nu lees ik deze titel in de Gazet van Antwerpen. Ik weet dat u graag het voorbeeld van Brecht aanhaalt, waar een planmatige oplossing werd gecreëerd voor de weekendhuisjes. Brecht is een alleenstaand geval waar het probleem grotendeels is opgelost. Andere gemeenten zitten met de handen in het haar want ze worden met heel wat problemen geconfronteerd. De gemeente kijkt naar de provincie, de provincie kijkt naar het Vlaamse Gewest, het Vlaamse Gewest verwijst weer naar de gemeente en daar krijgt men het niet opgelost.

De problemen liggen eerst en vooral op planologisch vlak. Men kan een gebied voor verblijfsrecreatie aanduiden of recreatief woongebied, maar daar worden de gemeenten geconfronteerd met het probleem dat ze dat in mindering moeten brengen van hun woonquota. Ze stellen zich de vraag of ze meerwaarde moeten aanrekenen wat betreft de weekendverblijven. De provincies werden verondersteld een aantal clusters aan te duiden. Blijkt dat dit ook niet zo evident is.

Een tweede probleem is de permanente bewoning. Het KB van juli 1992 verplicht de gemeenten om personen in te schrijven ook als die willen wonen in die weekendverblijven. Er is altijd sprake van een uitdoofscenario omdat we te maken hebben met mensen die sociaal zwakker zijn en het enige dat deze mensen hebben, is hun weekendverblijf. Als de gemeenten telkens opnieuw worden verplicht om die mensen in te schrijven, kan er moeilijk sprake zijn van een uitdoofbeleid. De gemeenten stellen na een aantal maanden een PV op, maar het blijkt dat deze meestal worden geseponeerd door de parketten.

Dan zijn er de vergunningenregisters. Het is de bedoeling dat de weekendverblijven erin zouden worden opgenomen maar in de praktijk stelt zich daar een probleem.

Schauvliege

Aangezien nu wordt aangekondigd in de Gazet van Antwerpen dat er snel een oplossing zou komen, had ik u graag enkele vragen gesteld, mijnheer de minister. Is het zo dat de planologische oplossingen moeilijk tot stand komen en dat de gemeenten met heel wat problemen worden geconfronteerd? Wat is de reden daarvoor? Kan men ervoor zorgen dat er voldoende rechtszekerheid is voor de eigenaars van de weekendverblijven? Hoe moet worden omgegaan met het KB van 1992 waarin de gemeenten worden verplicht om de bewoners in te schrijven terwijl permanente bewoning daarentegen niet is toegelaten? Hoe kan dit worden gekoppeld aan het uitdovend woonrecht dat door het Vlaams Parlement in een resolutie is gesteld en waarin werd voorzien door de vorige regering?

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw Schauvliege, ik ben zeer blij dat u de bezorgdheid van het Vlaams Belang omtrent de problematiek van de weekendverblijven deelt en vooral de vraag hoe de rechtszekerheid voor de eigenaars van een weekendverblijf kan worden gegarandeerd. Deze vraag werd door ons al bij herhaling aan de minister gesteld en is zeer terecht. Er is inderdaad nood aan een duidelijke, rechtszekere en grondwettelijk conforme oplossing voor dit complexe juridische probleem. Daarom begrijp ik niet goed, mevrouw Schauvliege, waarom u onze met redenen omklede motie van 3 februari 2005, waarover werd gestemd op 23 februari 2005 in de plenaire vergadering, koudweg hebt weggestemd.

Mijnheer de minister, bij de provincies zou er nood zijn aan een afwegings- en omgevingskader en aan randvoorwaarden opgelegd door het Vlaamse Gewest alvorens te kunnen overgaan tot de opmaak van een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan. Zijn deze voorwaarden reeds aan de provincies overgemaakt?

Mijn tweede vraag hebben we ook al bij herhaling gesteld. Hoe zult u aan de duizenden eigenaars rechtszekerheid bieden voor wat betreft de weekendverblijven die reeds bestonden vooraleer de gewestplannen werden ingekleurd en die nu in de

zogenaamd kwetsbare gebieden liggen? Blijft u bij het principe dat in kwetsbare gebieden geen verjaring mogelijk is, of mag ik rekenen op uw rechtvaardigheidsgevoel?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, ik zal in alle bescheidenheid over dit thema praten in afwezigheid van voormalig parlementslid Kindermans, wiens geest en pen ik soms ontwaar achter sommige vragen. Dit thema is het mooiste voorbeeld van een probleem dat men onverwijld zou oplossen. Onverwijld is dan een term uit de jaren zeventig die ikzelf heb ontdekt op 13 juli 1999 toen ik bevoegd ben geworden voor ruimtelijke ordening. In alle bescheidenheid: ik ben de eerste en de enige die dit probleem tracht aan te pakken en vooral op te lossen binnen een aantal krijtlijnen, wat het Vlaams Belang ook moge beweren.

Ik verwijs naar het zeer serene debat in deze commissie waarin we hebben geprobeerd om van de uitersten te komen tot een kristallisatie van de mogelijke aanpak van dit probleem. Dat heeft geleid tot een resolutie die op 15 januari 2003 werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement door een vrij ruime meerderheid. Deze resolutie bepaalt dat voor ruimtelijk aanvaardbare clusters van weekendverblijven in een definitieve planologische oplossing moet worden voorzien om duidelijkheid en rechtszekerheid voor de betrokken eigenaars te creëren.

Ik heb het genoeg gehad om mezelf te mogen opvolgen in dit departement en het is mijn absolute ambitie dit probleem op te lossen in de volgende jaren. Het betreft een complexe problematiek die meer dan drie decennia oud is en waarvoor een oplossing moet worden uitgewerkt die beantwoordt aan een duurzame aanpak van onze ruimtelijke ontwikkeling en die rechtszekerheid moet creëren voor wie dat verdient.

De planologische initiatieven zijn inmiddels opgestart, waarbij ieder bestuursniveau specifieke taken moet vervullen: de gemeentebesturen moeten de inventarissen opstellen; de provinciebesturen moeten deze inventarissen controleren en overmaken aan het Vlaamse Gewest; het Vlaam-

Van Mechelen

se Gewest moet terzake de randvoorwaarden op Vlaams niveau vastleggen; de bestendige deputaties moeten binnen hun ruimtelijke visie provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen opmaken teneinde de ruimtelijk verantwoorde clusters correct te herbestemmen. Dat waren de afspraken van 15 januari 2003.

Zoals gesteld werden betreffende processen opgestart. In het verleden vergaderde ik om de twee maanden met de bestendig afgevaardigden voor ruimtelijke ordening. Het zou goed zijn in deze legislatuur opnieuw de draad van dat overleg op te nemen. Ik heb alle provincies bezocht en heb een gesprek gehad met de gouverneurs en de bestendige deputaties waarbij de planologische aanpak van de problematiek van de weekendverblijven een vast agendapunt was. Stilaan begint een en ander gestalte te krijgen.

Ik geef u een stand van zaken. De inventarissen voor de provincies Limburg en West-Vlaanderen zijn volledig afgerond. De deputaties van deze provincies hebben, op mijn vraag, laten weten dat deze inventarissen als volledig mogen worden beschouwd en dat ze een voldoende basis vormen voor verdere afweging door de provincie en op Vlaams niveau.

De inventaris voor Limburg omvat 18 gemeenten: Bocholt, Borgloon, Dilsen-Stokkem, Halen, Ham, Hamont-Achel, Hasselt, Hechtel-Eksel, Hoeselt, Kinrooi, Lanaken, Lommel, Lummen, Meeuwen-Gruitrode, Tessenderlo, Tongeren, Zonhoven en Zutendaal. De deputatie van West-Vlaanderen heeft me laten weten dat de inventaris voor deze provincie volledig is. Het gaat over elf gemeenten, namelijk Brugge, Ieper, Koekelare, Koksijde, Menen, Middelkerke, Nieuwpoort, Oostkamp, Wingene, Zedelgem en Zonnebeke.

Zoals gesteld, moet nu, in uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement, voor de clusters vervat in deze inventarissen een afweging gebeuren op Vlaams niveau. Dat gebeurt nu ook. De clusters die op het Vlaamse niveau gunstig worden geëvalueerd, kunnen vervolgens het voorwerp uitmaken van een verdere afweging op provinciaal niveau. De provincies zullen, met andere woorden, onderzoeken of deze clusters in aanmerking komen voor het opmaken van een provinciaal

ruimtelijk uitvoeringsplan. Wat dat betreft bevinden we ons op kruissnelheid. Mijn administratie bereidt momenteel de afweging op Vlaams niveau voor. Voor de zomer, dus in mei of juni, zal die rond zijn.

De deputatie van Oost-Vlaanderen heeft nog niet bevestigd dat de overgemaakte inventaris een voldoende basis vormt voor een verdere afweging. Terzake wordt dus het antwoord van het provinciebestuur afgewacht. De inventarisatie is echter al wel afgerond. Vier gemeenten zijn erin opgenomen, namelijk Nazareth, Stekene, Temse en Waasmunster.

De deputaties van Antwerpen en Vlaams-Brabant hebben ons nog geen definitieve inventaris overgemaakt. Het is me echter bekend dat beide provincies reeds proactief begonnen zijn met planningsinitiatieven, die zich vandaag in een voorbereidende fase bevinden. De inventaris voor Antwerpen behelst vandaag voorlopig dertien gemeenten, namelijk Arendonk, Brasschaat, Brecht, Essen, Herenthout, Herselt, Hulshout, Merksplas, Putte, Schilde, Vorselaar, Wuustwezel en Zoersel. De inventaris van Vlaams-Brabant behelst vandaag twaalf gemeenten, namelijk Begijnendijk, Bertem, Boortmeerbeek, Boutersem, Haacht, Leuven, Liedekerke, Lubbeek, Pepingen, Scherpenheuvel-Zichem, Tervuren en Zemst.

Zoals u merkt, hebben de provinciebesturen terzake reeds een belangrijke opdracht vervuld. Ze zijn daar zeer consequent mee bezig. Ik ken geen enkele deputatie die vandaag niet bezig is met dit probleem. Bovendien heb ik met een aantal deputaties afgesproken dat de initiatieven die we hebben genomen in het kader van de resolutie, niet opschortend werken met betrekking tot initiatieven die gemeentebesturen vandaag nemen om dit probleem aan te pakken. Zo zijn vandaag bijvoorbeeld voor de gemeente Schilde vier BPA's goedgekeurd in de plenaire vergadering. Ik heb duidelijk afgesproken met de bevoegde gedeputeerde, mevrouw De Graef, dat deze vier BPA's een soort voorafname kunnen zijn op de planningsprocessen die de provincie verder zet. Het is misschien weinig zichtbaar vandaag, maar dit probleem wordt concreet op het terrein aangepakt, mocht u eraan twijfelen.

Dan kom ik tot uw vraag over de rechtszekerheid. U maakt de bedenking in uw vraag dat 'zolang dit

Van Mechelen

planologische proces lopende is, de eigenaars van weekendverblijven de bestaande rechten behouden'. Als ik me niet vergis, verwijst u daarmee impliciet naar de instructie die ik op 16 juli 2002 heb gegeven aan de stedenbouwkundige inspecteurs om zich voor de geïnventariseerde clusters te onthouden van het formuleren van herstellvorderingen totdat er duidelijkheid is inzake de planologische oplossing. Wat vóór 16 juli 2002 werd opgestart, loopt, maar na die datum moeten ze zich dus onthouden van het formuleren van herstellvorderingen. Dat is trouwens afgesproken in de commissie belast met de handhaving, in aanwezigheid van het parket.

Mocht u nog twijfels hebben over de rol en de bevoegdheid van stedenbouwkundige inspecteurs, u hebt hun, als wetgever, een opdracht gegeven, die los staat van mijn ministerieel toezicht, met betrekking tot hun concrete actierrein en actieradius. Ik verwijs in dat verband naar het decreet van 18 mei 1999.

De resolutie van het Vlaams Parlement van 15 januari 2003 voegde daar het volgende aan toe: 'Voor de clusters in de gemeenten die zich effectief tot het opmaken van een inventaris bereid hebben verklaard, wordt aan de administratie opdracht gegeven, zowel op het ogenblik van het overmaken van de herstellvordering aan het parket als op het ogenblik van het uitvoeren van de definitieve gerechtelijke uitspraak, om iedere verdere procedure op te schorten tot de planologische uitspraak binnen het vooropgestelde tijdsplan bekend is, voorzover dit niet leidt tot het verval van de strafvordering alsook zijn burgerlijke gevolgen of tot het verval van de uitvoering van de definitieve gerechtelijke uitspraak.'

Dit staat letterlijk in die resolutie, waarvan we akte hebben genomen. Zoals u weet, nemen we elke vrijdag akte van de resoluties van dit parlement. Onze Vlaamse ambtenaren worden geacht zich daar loyaal bij neer te leggen.

In dat licht spreekt het vanzelf dat er terzake slechts rechtszekerheid kan worden geboden door de bewoners meer rechten te geven dan de huidig bestaande. Dit moet dus planologisch worden geregeld. Dat was de geest van de resolutie van 2003: wat kan, dat kan; wat niet kan,

kan niet. Door planologische ingrepen kan het kader worden geschapen op basis waarvan daadwerkelijk vergunningen kunnen worden gegeven. U hebt verwezen naar Brecht, maar er zijn vandaag tal van andere voorbeelden. Brecht was wat dat betreft een soort juridische en planologische proeftuin.

Het gewestelijke decreet inzake de ruimtelijke ordening en de federale wet inzake de bevolkingsregisters hebben een duidelijk onderscheiden doelstelling. Ik neem aan dat ik dat niet moet uitleggen aan een eminente juriste. Er is dan ook geen sprake van een contradictie of dualiteit, zoals u misschien meent te moeten suggereren. Er is artikel 16, paragraaf 2 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, dat voorschrijft dat een inschrijving in een gebouw waar permanente bewoning niet is toegelaten, niet mag worden geweigerd omwille van de ruimtelijke ordening of de urbanisatie. Als ik me niet vergis, is het toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Tobback geweest die dit besluit heeft genomen. De wet op de bevolkingsregisters beoogt enkel en alleen de identificatie en lokalisatie van de inwoners op het Belgische grondgebied. Dat was de doelstelling van de toenmalige minister. Personen op het grondgebied moeten kunnen worden geïdentificeerd en gelokaliseerd, om administratieve, fiscale, gerechtelijke redenen, zoals bijvoorbeeld betekeningen en dergelijke, ook als die personen niet conform de regels inzake de ruimtelijke ordening hebben gehandeld.

Een persoon die permanent woont op een plaats waar dit volgens een geldend bestemmingsvoorschrift verboden is, kan de inschrijving in het bevolkingsregister dan ook niet inroepen als een verschoningsgrond of dergelijke bij een eventuele vervolging. Het ene sluit het andere niet uit. Een ander voorbeeld van ditzelfde principe bij andere wetten die het gebruik van een eigendom regelen, is bijvoorbeeld dat een verhuurder van een woning die niet aan de kwaliteitsnormen voldoet, zich niet kan beroepen op het feit dat zijn huurders in het bewuste pand zijn ingeschreven in de bevolkingsregisters om te stellen dat het pand bewoonbaar is en zo een eventuele bestraffing te ontlopen. Dat is de hele problematiek van de huisjesmelkers. Daar de verplichte inschrijving in het bevolkingsregister in principe neutraal is ten aanzien van wetten of reglementen die het gebruik van een eigendom

Van Mechelen

regelen en/of aan voorwaarden verbinden, zie ik niet in hoe dit een invloed kan hebben op een eventueel uitdovend woonrecht.

Als men de doelstellingen van de verschillende reglementeringen goed voor ogen houdt, is het duidelijk dat er in principe geen probleem is waarvoor een oplossing moet worden uitgewerkt. Het decreet inzake de ruimtelijke ordening en de federale wet inzake de bevolkingsregisters hebben immers, zoals gesteld, duidelijk verschillende doelstellingen, zodat er geen sprake is van een contradictie of een dualiteit.

Ik denk dat u zich vergist in uw vraag: in de resolutie van 2003 was er geen sprake van een uitdoofrecht. Wel heb ik tijdens de regeringsonderhandelingen – en ik neem aan dat uw partijgenoot Kindermans dit kan bevestigen – de volgende passus laten opnemen in het regeerakkoord: ‘Nu er een uitdoofscenario bestaat voor permanente bewoning op campings, wordt ook een regeling uitgewerkt voor de bewoners van weekendverblijven die niet planologisch kunnen worden geregulariseerd.’

We hebben hier heel lang over gediscussieerd. De voorzitter, die ook aanwezig was in de werkgroep, kan dit beamen: het is duidelijk de bedoeling van de Vlaamse Regering de resolutie van 2003 uit te voeren. Het is ook de bedoeling dat de gemeenten, de provincies en het Vlaamse Gewest daar subsidiair bij betrokken zijn. Daarbij wordt bij zones waar er geen planologische oplossing mogelijk is, waarbij het gaat over solitaire en vaak niet vergunde weekendverblijven in kwetsbare gebieden, een uitdovend woonrecht toegekend. U weet dat we de afspraak hebben gemaakt in deze commissie dat we in het najaar van dit jaar een laatste grondige aanpassing zullen doen van het decreet van 18 mei 1999. Daarmee wil ik dit dossier voor eens en altijd afsluiten.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Het was belangrijk de zaken nog eens duidelijk op een rijtje te zetten en de stand van zaken te weten. Het is goed dat hieraan wordt voortgewerkt. Er doen

immers heel wat verhalen de ronde die het tegendeel zouden doen vermoeden. Ik stel vast dat men bij gemeentebesturen toch nog op zoek is naar oplossingen. Ik weet dat men oplossingen aanreikt en dat hier provinciaal momenteel aan wordt gewerkt, maar ondertussen worden de gemeentebesturen ter plaatse wel geconfronteerd met problemen. In sommige gemeenten is de situatie echt wel problematisch. Dan denk ik aan de gemeente Stekene, waar er op 38 verschillende locaties weekendverblijven zijn. De gemeente weet momenteel niet hoe ze dat moet aanpakken, ook omdat de provincie Oost-Vlaanderen nog geen zicht heeft op die clusters. Ik ben blij dat u van plan bent verder te overleggen met de provincies.

Het voornemen om in een uitdoofscenario te voorzien voor weekendverblijven waarvoor geen planologische oplossing kan worden gevonden, kan ik alleen toejuichen. Toch betwijfel ik of het koninklijk besluit van juli 1992, dat gemeenten verplicht mensen in te schrijven, toch niet voor problemen kan zorgen. Het zal nodig zijn het uitdoofbeleid duidelijk te omschrijven, zodat men niet steeds opnieuw mensen kan inschrijven, waardoor dit als een permanente bewoning kan worden beschouwd. U stelt dat het koninklijk besluit en het decreet twee afzonderlijke zaken zijn, maar ik ben ervan overtuigd dat dit in de praktijk tot problemen kan leiden.

Ik ben blij dat er in het najaar een definitieve oplossing kan komen.

De heer Patrick Lachaert: U weet toch wat het probleem was van Stekene? Dat was het probleem van de wedde van de burgemeester, het schepencollege en de wettelijke graden van Stekene. Er was in Stekene een bepaalde meerderheid die iedereen inschreef, zelfs in de campings en de caravans.

Mevrouw Joke Schauvliege: Gemeenten worden verplicht om mensen in te schrijven.

De heer Patrick Lachaert: Dat weet ik. Maar er werd dus gebeld naar het OCMW om ervoor te zorgen dat men in een hogere categorie zou vallen en dus een hogere wedde zou krijgen. Dat is de historische reden.

Minister Dirk Van Mechelen: Deze problematiek is meer dan dertig jaar oud. Dit parlement wil er

Van Mechelen

echt een oplossing voor uitwerken. Ik werk daar consequent aan voort, in overleg met de gedeputeerden bevoegd voor ruimtelijke ordening. Het is een zeer moeizaam proces, zelfs wanneer het gaat over de afspraken met de parketten om de vervolgingen op een lager pitje te zetten. Er is zoiets als de scheiding der machten. Ik kan de vraag stellen en overleggen met de rechterlijke macht, maar ik kan de rechterlijke macht niet dwingen om een bepaald vervolgingsbeleid te voeren. Daar houdt mijn bevoegdheid op. Ik heb de ronde van alle deputaties gedaan. Ik wil hen permanent sensibiliseren en hen ervan overtuigen daar komaf mee te maken en een oplossing uit te werken. Ik blijf zeggen: wat kan, kan; wat niet kan, kan niet. Het uitdovende woonrecht staat in het Vlaamse regeerakkoord. Laten we dit samen in een goede tekst verwerken, rekening houdend met de eventuele valkuilen van het koninklijk besluit.

De voorzitter: En als alle gemeenten het vergunningenregister op een goede wijze zouden opmaken, dan zou er al veel opgelost zijn.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.42 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

